

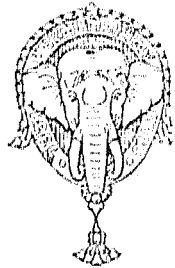
เล่ม ๓๒ ภาค ๒

ตุลาคม ๒๕๕๓

วารสาร

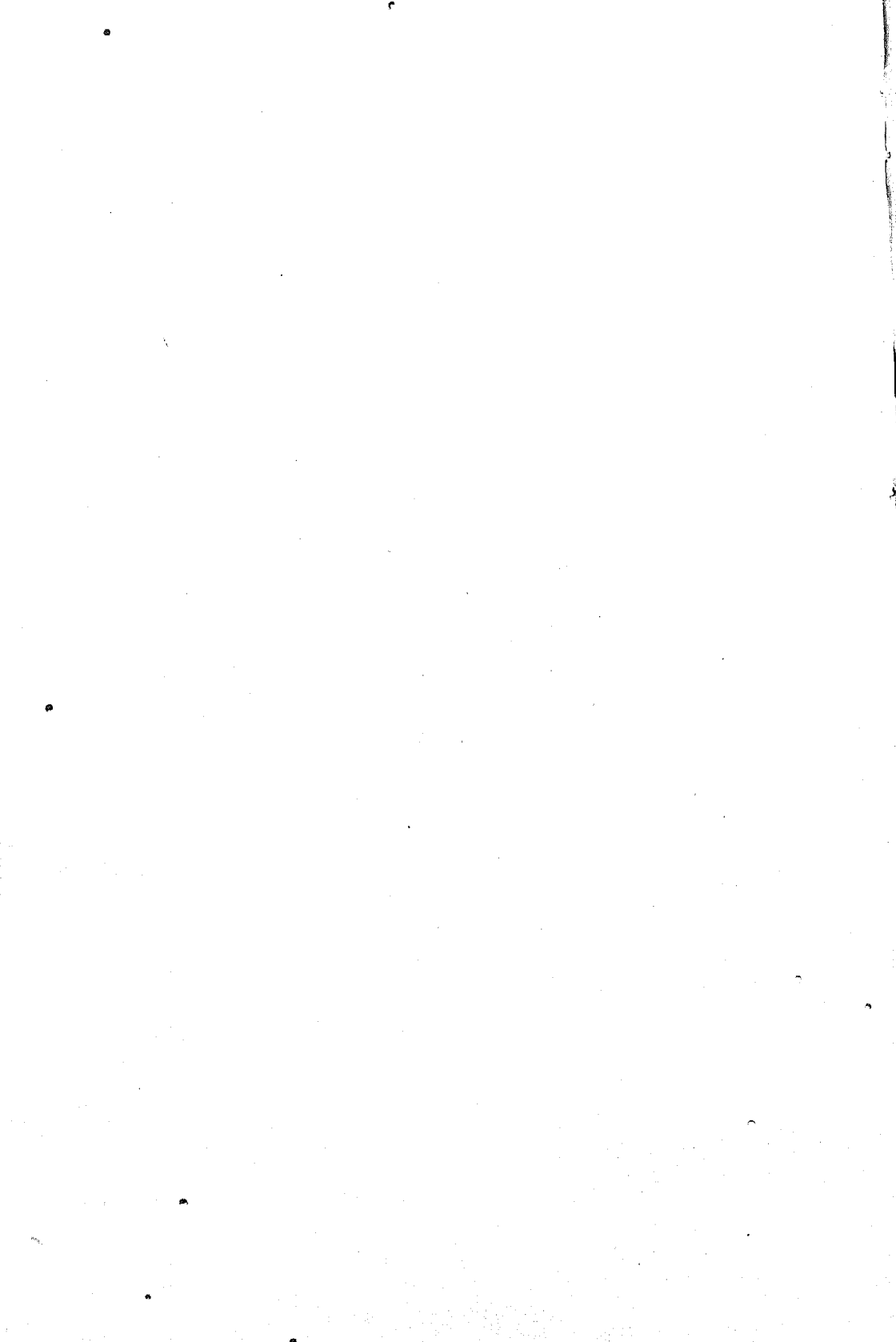
แห่ง

สมาคมคณวิชาวชิประเทศไทย

กรุงเทพฯ ฯ

พฤษภาคม ๒๕๕๓

รายนามเจ้าหน้าที่ของสมาคม

นายก นายพันตำรวจตรี เฮอร์ค ไส้เต็นฟ้าเต็น
อุปนายก { พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัต
 { ร. แลงกาตุ
 { พระอาชวิทยาาคม (จ.บ. แมคฟารุแลนด)

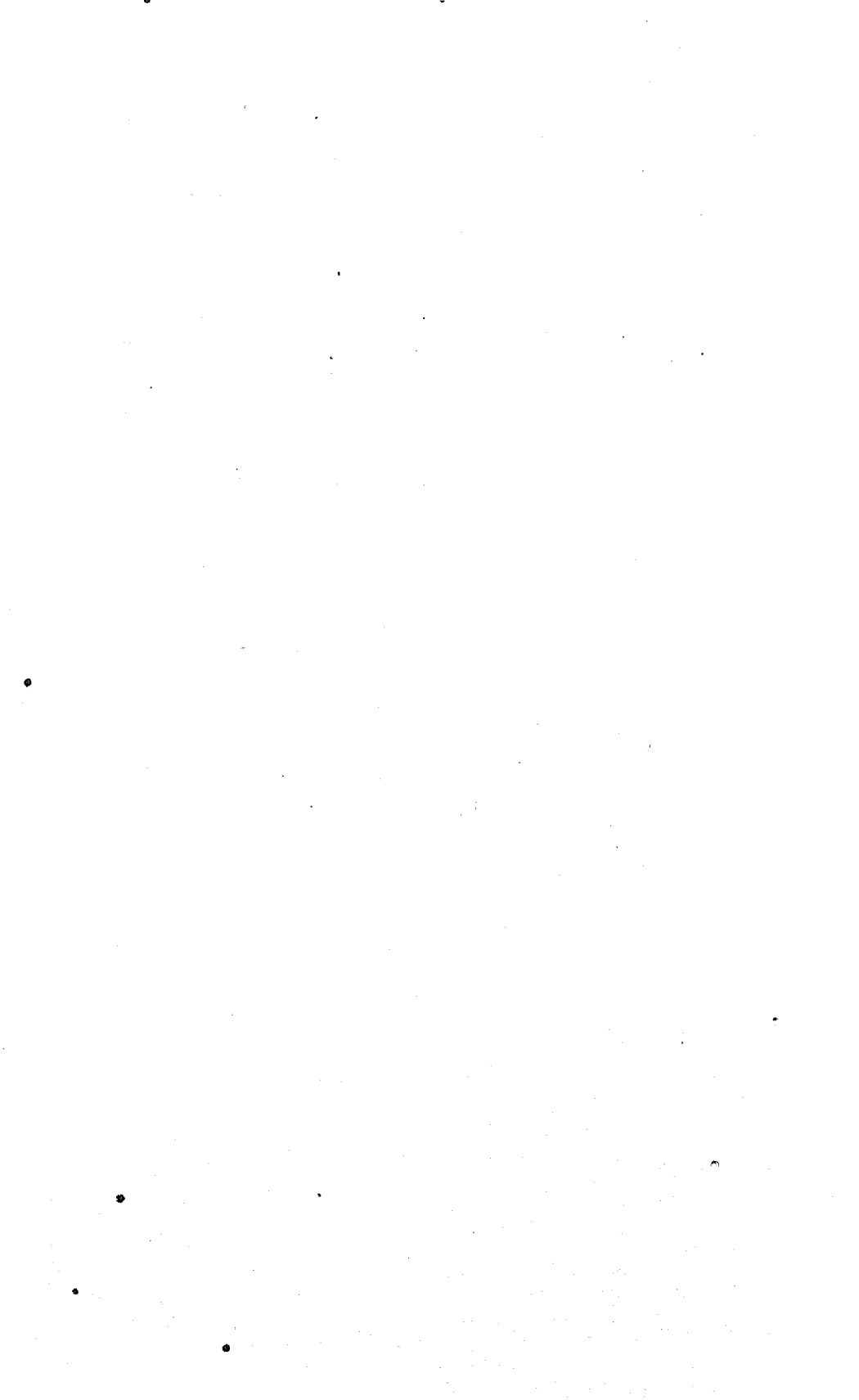
เลขาธิการ ร. เอกชัย มิวร
เหรัญญิก เจ. อี. เอกกินส์
บรรณาธิการ ดร. จ. เคอะ คัม ไปส
บรรณาธิการ เจ. คี. เทวิส
นายสถาปนิก อี. ซี. เลย์

หัวหน้าแผนกวรรณคดี ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ฯ พระราช
 วรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์

หัวหน้าแผนกนำเที่ยวและศึกษาเรื่องการคมนาคม ดร. จ. เคอะคัมไปส

หัวหน้าแผนกวิชาธรรมชาติ ดร. ฮาร์โน วิชชูเวอร์

กรรมการ { พระยาอินทรมนตรี (ฟ.ท. ใจลสุ)
 { พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรวงษ์ไวยทยากร
 { หม่อมเจ้าสกลวรรณากร วรวงษ์
 { ยาคหลวง ล. ซอแรง
 { อู. ล. กิหุแลร
 { พระยาศาสตร์ศาสตรศิริลักษณ์ (สรวเสวีญ สุขยางค)
 { ดร. ร.ล. เปนเทิลตัน
 { ดร. ตัว ลพานุกรม
 { นายทีเรก ซัยนาม

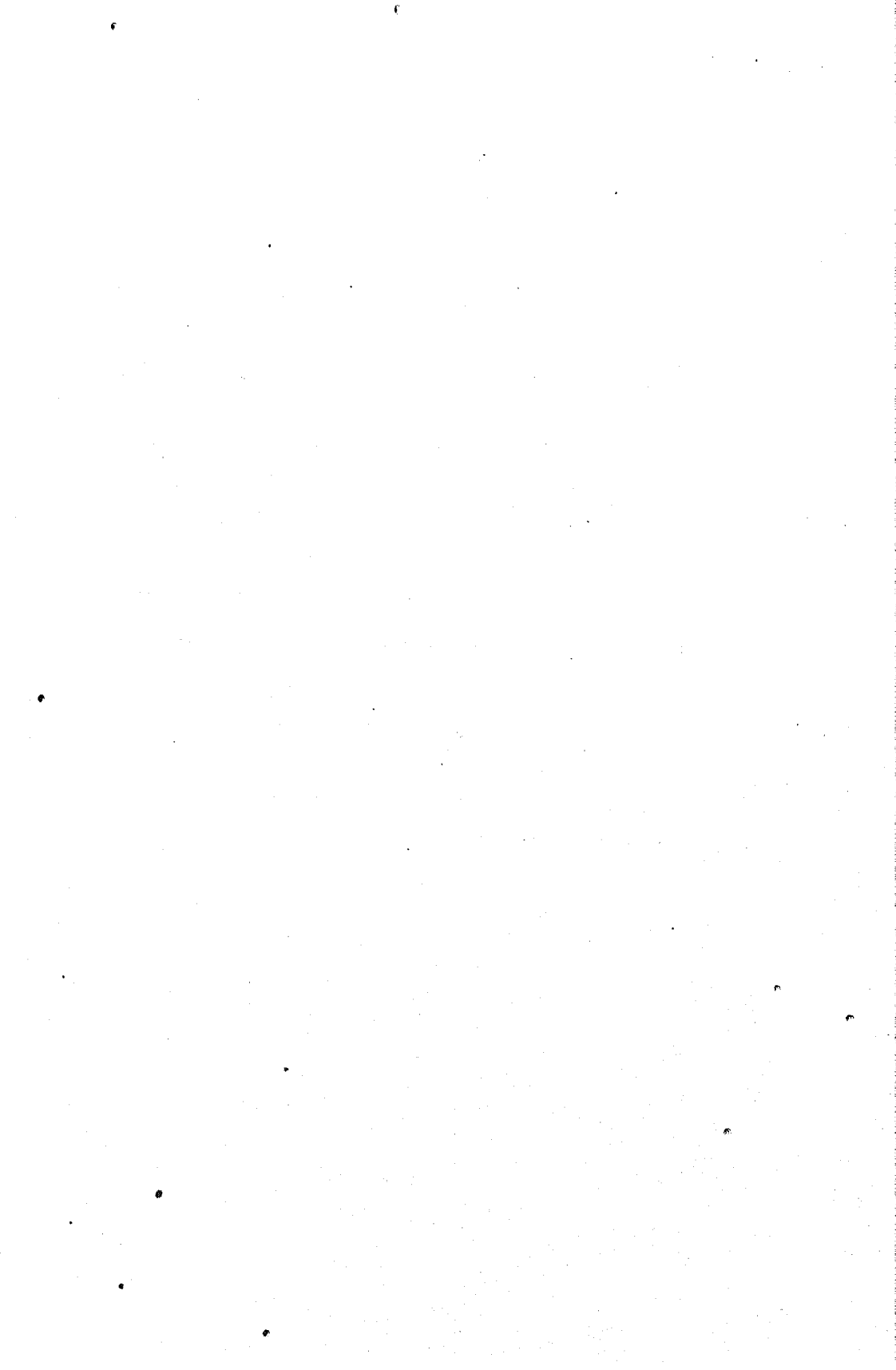

สารบัญ

เล่ม ๓๒ ภาค ๒

ตุลาคม ๒๔๘๓

คำนำ	หน้า	ก
บันทึกเรื่องในพระนิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ	”	ค
วินิจฉัยนาม พระนิพนธ์สมเด็จพระยาบรมมหาพิชัยราชานุภาพ			
(ก) ซอล้านแม่กลอง	”	๑
(ข) เรื่องพระเชตะวัน	”	๘
ศัพท์อธิบาย	นิพนธ์พระองค์เจ้าวรรณ		
	ไวทยากร	” ๓๕
ธรรมเนียมใส่โลกศมาแต่ไหน	นิพนธ์พระองค์เจ้าธานีวัต	”	๔๕
เรื่องโลก	พระนิพนธ์สมเด็จพระเจ้าฟ้า		
	กรมพระนริศรานุวัดติวงศ์	”	๕๕

คำนำ

สมาคมค้นคว้าประเทศไทย ได้มีตั้งขึ้นเป็นสยามสมาคมใน
พระบรมราชูปถัมภ์เมื่อพุทธศักราช ๒๔๔๗ เพื่อค้นคว้าและส่งเสริม
ความรู้เรื่องเมืองไทย ในครั้งนั้นผู้ที่เข็นกำลังในการก่อตั้งก็คื ใน
การดำเนินงานของสมาคมก็มีส่วนมากเป็นชาวต่างประเทศ ลักษณะ
แห่งการงานที่สมาคมได้ปฏิบัติตลอดมาที่เป็นงานใหญ่ ๆ ก็คือ (๑) มี
การประชุมแสดงปาฐกถาเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประเทศไทย เช่น
เกษตรกรรม มานุษยวิทยา โบราณคดี ประณีตและประยุกต์ศิลป
ประวัติศาสตร์ วรรณคดี สังคมวิทยา วิชาธรรมชาติ (สัตวศาสตร์
รุกขชาติ โลหวิทยา ฯลฯ) (๒) มีห้องสมุดสะสมหนังสือบรรดา
ที่เกี่ยวกับเมืองไทย อีกทั้งบรรดาเอกสารนานาชาติที่เกี่ยวกับ
ความรู้ชั้นสูง อันจะเกื้อกูลกับความรู้ที่เป็นวัตถุประสงคกับสมาคม
โดยแลกเปลี่ยนกับสำนักงานรัฐบาลหรือสมาคมวิชาการในประเทศ
อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลี ญี่ปุ่น จีน อินเดีย
สหประชาอเมริกา รวมกว่าร้อยแห่ง (๓) ออกหนังสือวารสาร
(Journal) ซึ่งในเวลานี้ออกอยู่ปีละ ๒ ภาค ก็ยังมีภาคผนวกเรื่อง
วิชาธรรมชาติปีละ ๑ ภาคบ้าง ๒ ภาคบ้าง และ (๔) พาสมาชิก
และพวกพ้องของสมาชิกไปเที่ยวชมทัศนียสถานทั้งในกรุงและหัวเมือง
ยังค้นคณะกรรมการเห็นว่า คนไทยได้เอาใจใส่ในกิจการของสมาคม
ยิ่งขึ้น และได้เป็ครัยยัฒนาคัดแห่งมหาวิทยาลัยไทยและเทศให้เข้าเป็น

สมาชิกสำรอง อีกด้วย ทั้งกำลังคำริจะขยายการงานให้กว้างขวาง
 ยิ่งขึ้น สมควรที่จะเพิ่มเอกสารประจำชนอีกบละ ๑ ภาค ให้เป็น
 ภาษาไทยล้วน และจะจำหน่ายโดยราคาข่อมเยาว์ เพื่อประโยชน์แก่
 ผู้ที่เป็นสมาชิกสำรอง หรือผู้ที่มีใ้สมาชิกจะได้ซื้อหามาไว้อ่านได้
 จึงมอบให้กรรมการ บรรณาธิการจัดการออกหนังสือดังกล่าวนี้เพิ่มชน
 คิรราคาโดยข่อมเยาว์ แต่สมาชิกไม่ว่าประเภทใด ๆ จะซื้อโดยมี
 ส่วนลตได้้อีกตามอัตราที่กรรมการกำหนดไว้ ทั้งนี้เป็นการทดลอง
 หากมีผู้นิยมซื้อหาก้จะออกหนังสือภาคไทยโดยราคาข่อมเยาว์ต่อไป
 อ้อก็ตามแต่จะทำได้ เป็นความหวังของบรรณาธิการว่าภาคไทยนี้ จะ
 ได้รับความอุดหนุนจากท่านผู้อ่านทั้งที่ใ้เป็นไทยและชาติอื่น.

เจ. อี. เดวิส

บรรณาธิการกิตติมศักดิ์

วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓

SUMMARY OF CONTENTS

Upon the recommendation of our Vice-Patron, His Royal Highness Prince Damrong, the Council of the Society has decided to carry out a scheme, which in fact it had been contemplating for sometime past, namely to issue a Thai number from time to time to satisfy a long-felt need among our readers. The present number, the first of its kind, has been published with the hope of making the aims and objects of the Thailand Research Society and its Journal more widely known among Thai readers. Owing, nevertheless, to its wide circulation abroad, it has been thought that many of our readers who are not acquainted with the Thai language might be interested to know about the contents of this number. For their benefit, therefore, the following summary has been inserted.

The first article is from the pen of our veteran Vice-Patron who contributes historical notes on two names. The first is the name of the river Meklong, which, as the author has pointed out, is a name only applied to the southernmost portion of the river, the upper reaches of which are distinguished by various other names. The author suggests that perhaps the name *Meklong* owes its origin to the vicinity of some *Village of the Drum* (*Klong* meaning Drum) among the lower reaches of the river. An alternative derivation also suggested is that of a foreign word *Mekalong*.

On the name *Jetavan*, which was the subject of an article in the Journal of the Society (xxxi, 1), His Royal Highness commences with a résumé of the original employment in northern India of the name for the residence in Savatthi where the Buddha delivered so many of his sermons.

He then goes on to trace the history of the Buddhist movement in that country, culminating in its migration to Ceylon where a second Jetavan was founded by King Mahasena at Anuradhapura in order to house the first effigy ever cast of the Buddha—according to the traditions of Ceylon. He then goes on to mention the namesakes of the famous building which were erected in Thailand, situated in most of the old capitals with the exception of Ayudhya. He finally discusses the Jetavan of Wat Chai at Ayudhya. His conclusion is in short that a *Jetavan* must contain an image or images of Buddha.

His Highness Prince Varnvaidya contributes a philological note commenting on *Early Trade Relations between Denmark and Siam* in *JSS* xxxi, 1. The note touches upon thirteen points, among which the author proves how *Dilamas* with its variations is the etymological equivalent of Denmark. His disagreement with the identification of ^๕ฝรัง or ^๕ฝรัง with the Franks and discussion of the Iranian word *Feringhi* are interesting.

The origin of the custom of depositing mortal remains of distinguished personages in urns called *kot* or *kośa* is discussed by Prince Dhani in a short article. History does not carry us further back than the 17th century, that is, the later Ayudhya period. The author believes, however, that it is just possible that the custom might be traced back to its derivation from Cham Hinduism, and supports his views by translating, from the French, excerpts from the Myson inscriptions as given by M. Finot in the *Bulletin de l'École française d'Extrême-Orient*. The Myson inscriptions date from the 12th century, and it appears that in those days

the *kośa* was used to encase a *linga* symbolising divine kingship, in which the essence of the Creator Siva had been merged. From its use for divine kingship in Hindu Champa, it might with every likelihood have become adopted in Buddhist Thailand for actual royalty and later extended to a widening circle of distinguished personages.

Upon the above article being submitted by the author to His Royal Highness Prince Naris, well-known for his knowledge of Thai art and ceremonial traditions, the Prince kindly wrote a memorandum setting forth his views and comments on the subject. As to whether the funerary urn of Thailand could have been derived from the ancient *kośa* of the Chams, the Prince is inclined to admit such a connection in so far as it concerns the receptacle for burnt ashes *after* a cremation, and not for the urn in use *before* cremation, basing his argument on the difference of proportions of the two receptacles. The urn for use before cremation, according to the Prince, might have been derived from the miniature of a domed enclosure called *mondop* (from the Sanskrit *maṇḍapa*).

